QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

Magistrat Dr. Joseph Mifsud B.A. (Legal & Int. Rel.), B.A. (Hons), M.A. (European), LL.D.

Il-Pulizija
(Spettur Josric Mifsud)

vs.

Jethro Camilleri

Numru 3/2009

Illum 10 ta' Marzu 2016

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni migjuba kontra l-imputat **Jethro Camilleri,** ta' dsatax (19)-il sena, iben 'l Michael u Josephine nee' Xerri, imwieled Victoria, nhar is-16 ta' April 1989, residenti fil-fond numru 73, Sqaq Bieb il-Ghajn, Fontana, u/jew Block G, Flat 4, Triq tac-Cawla, Victoria, Ghawdex u detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 19089(G), akkuzat talli f'dawn il-Gzejjer nhar is-16 ta' Jannar 2009 u matul l-ahhar erba' xhur, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksru l-istess dispozizzjonijiet tal-ligi, u li kienu maghmulin b'rizoluzzjoni wahda, go Vittoria (Ghawdex) u fi bnadi ohra f'Malta f'hinijiet differenti;

a. Talli kellu fil-pussess tieghu r-raza mehuda mill-pjanta cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza u dan bi ksur tal-Artikolu 8(a) tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

b. Ukoll talli biegh jew xort'ohra ttraffika fir-raza mehuda mill-pjanta cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bhala bazi din ir-raza;

c. Talli kkommetta dwn ir-reati f'post, fi, jew gewwa centru, u jew f'distanza ta' mitt (100) metru mill-perimetru ta' post fejn jiltaqghu z-zghazagh bi ksur tal-ordinanza dwar il-Professjoni Medika u professjonijiet li ghandhom x'jaqsmu maghhom;

d. Talli fil-lejl ta' bejn il-31 ta' Dicembru 2008 u l-1 ta' Jannar 2009 kellu fil-pussess tieghu d-droga kokajina, specifikata fl-ewwel skeda tal-Oridinanza dwar il-medicini perikoluzi Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-importazzjoni jew ghall-esportazzjoni mahrug mit-Tabib Principali tal-Gvern skont id-dispozizzjonijiet tar-4 u s-6 Taqsima tal-Oridinanza u meta ma kienx bil-licenzja jew xort'ohra awtorizzat li jimmanifattura, jew li jforni d-droga msemmija u meta ma kienx b'xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta li jkollu d-droga msemmija fil-pussess tieghu u naqas li jipprova li d-droga msemmija giet fornuta lilu ghall-uzu tieghu skont ir-ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija u dan bi ksur tar-regolament 8 tar-regoli tal-1939 dwar il-kontroll intern tad-drogi perikoluzi (G.N. 292/1939) kif sussegwentement emmendati u bi ksur tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta;

e. Talli nhar is-17 ta' Jannar 2009, seraq €105.00 fi flus ghad-detriment ta' Pauline Cutajar;

f. Talli nhar is-17 ta' Jannar 2009, u matul l-ahhar erba' xhur ta' qabel, b'diversi atti maghmulin fi zminijiet differenti li jiksru l-istess dispozizzjonijiet tal-ligi, u li kienu maghmulin b'rizoluzzjoni wahda, go Vittoria (Ghawdex), u fi bnadi ohra f'dawn il-Gzejjer xjentement laqa' ghandu jew xtara hwejjeg misruqa, mehuda b'qerq, jew akkwistati b'reat sew jekk dan sar f'Malta jew barra minn Malta, jew xjentement b'kull mod li jkun indahal biex ibieghhom jew imexxihom;

g. Ukoll talli kiser kundizzjonijiet tal-Ordni ta' Probation, li gew imposti fuqu mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) nhar il-31 ta' Lulju 2008;

h. Ukoll talli sar recidiv b'sentenza tal-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) moghtija fil-31 ta' Lulju 2008, liema sentenza saret definittiva;

Il-Qorti giet ukoll mitluba sabiex barra milli tapplika l-piena skont il-ligi, tordna lill-imputat sabiex ihallas l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperti, skont l-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat illi din il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti kif preseduta b'digriet datat 30 ta' Gunju 2015 moghti mis-Sinjurija Tieghu l-Prim'Imhallef.

Semghet, fis-seduta tat-23 ta' Settembru 2015 lill-Prosekuzzjoni u lid-difiza jezentaw lill-Qorti kif preseduta milli terga' tisma x-xhieda kollha li kienu diga' nstemghu minn din il-Qorti kif diversament preseduta qabel din il-kawza giet assenjata lil din il-Qorti kif preseduta.

Rat id-dokumenti esebiti u l-atti processwali kollha.

Rat l-ordni tal-Avukat Generali *ai termini* tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 22 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta) (Dok. "JM 1").

Semghet, fis-seduta tas-26 ta' Jannar 2016 (*a fol.* 276), lill-Prosekuzzjoni tiddikjara, u dana b'riferenza ghall-ewwel (1) imputazzjoni addebitata fil-konfront tal-imputat, li din kienet imputazzjoni li tirrigwarda *trafficking by sharing*.

KONSIDERAZZJONIJIET LEGALI

Il-Qorti fid-decizjoni li se tiehu se zzomm quddiem ghajnejha ghadd ta' dikjarazzjonijiet mill-Qorti tal-Appell Kriminali fejn trattaw reati varji marbuta mad-droga inkluz *trafficking by sharing*.

<u>Pussess aggravat</u>

Dwar l-elementi tal-pussess ghall-fini tal-ligi dwar id-droga, fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet Il-**Pulizija vs John Borg** fit-23 ta' Gunju 1997, intqal hekk:

*"Dwar x'jammonta ghall-pussess ghall-finijiet tal-ligi in dizamina, din il-Qorti diga` kellha l-opportunita` li telabora dwaru fis-sentenza taghha tal-21 ta' Ottubru, 1996, fil-kawza fl-ismijiet Il-**Pulizija vs. Seifeddine Mohamed Marshan**. F'dik is-sentenza din il-Qorti osservat li l-prezenza ta' oggett f'post (dar, karozza, kamra, ecc.) li fuqu persuna ghandha xi forma ta' kontroll tista', taht certi cirkustanzi, tammonta ghall-pussess ta' dak l-oggett; u jekk dak l-oggett jirrizulta bhala fatt li hu droga li taqa' taht il-Kap. 101, allura l-ligi tippresumi, salv prova kuntrarja imqar fuq bazi ta' probabilita`, li l-pussessur kien jaf li dak l-oggett kienet droga (ara wkoll **P. vs. Charles Clifton**, App. Krim., 5 ta' Lulju, 1982)."*

In oltre fis-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet Il-**Pulizija vs Maizuki Hachemi Beya bint Abdellatif** tas-16 ta' Frar, 1998 inghad hekk:

*"Il-ligi taghna, kemm ghal dak li jirrigwarda l-pussess kif ukoll ghal dak li jirrigwarda l-importazzjoni ta' droga, ma tuzax il-kelma xjentement", fi kliem iehor il-ligi titkellem dwar min "ikollu fil-pussess tieghu" (artikolu 8(a)(c), Kap 101) "ikun fil-pussess" (regola 8, A.L. 292/1939), "jimporta" (artikolu 15A (1), Kap 101) u mhux dwar min "xjentement ikollu fil-pussess tieghu", "xjentement ikun fil-pussess" jew "xjentement jimporta". Ghalkemm il-legizlatur f'dawn id-dispozizzjonijiet ma juzax il-kelma "xjentement", hu evidenti li hawn si tratta ta' reati doluzi u mhux semplicement ta' reati kolpuzi. Il-legislatur ma riedx jikkolpixxi lil min, per ezempju, ad insaputa tieghu jitqieghdlu xi droga fil-bagalja tieghu u dan jibqa' diehel biha f'Malta. Mill-banda l-ohra, b'applikazzjoni ta' l-artikolu 26(1) tal-Kap. 101, persuna li tkun fil-pussess ta' droga jew li tkun dahhlet droga f'Malta hi presunta li kienet fil-pussess jew dahhlitha xjentement, jigifieri li kienet taf bl-ezistenza ta' dak l-oggett, li dak l-oggett hu droga, u ghalhekk li kienet taf li kienet fil-pussess jew li kienet qed iddahhal id-droga, salv prova (imqar fuq bazi ta' probabbilita`) kuntrarja, u salv il-limitazzjoni ghal tali prova skond l-artikolu 26(2) ta' l-imsemmi artikolu 26 (ara, f'dan is-sens, is- segwenti sentenzi: **P vs Charles Clifton**, 5/7/82, **P vs Martin Xuereb**, 20/9/96, **P vs Seiffedine Mohamed Marshan**, 21/10/96, u **P vs John Borg**, 23/6/97, kollha appelli kriminali)."*

Dwar ir-reat tal-pussess bl-aggravanti, intqal hekk fis-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali fit-12 ta' Mejju 2005, fl-ismijiet Il-**Pulizija vs Marius Magri**:

"Illi dawn il-kazijiet mhux l-ewwel darba li jipprezentaw certa diffikulta` biex wiehed jiddetermina jekk id-droga li tkun instabet kinitx intiza ghall-uzu personali jew biex tigi spjaccjata. Il-principju regolatur f'dawn il-kazijiet hu li l-Qorti trid tkun sodisfatta lil hinn minn kull dubju dettat mir-raguni u a bazi tal-provi li jingabu mill-prosekuzzjoni li l-pussess tad-droga in kwistjoni ma kienx ghall-uzu esklussiv (jigifieri ghall-uzu biss) tal-pussessur. Prova, ossia cirkostanza wahda f'dan ir-rigward tista', skont ic-cirkostanzi tal-kaz tkun bizzejjed."

<u>Traffikar</u>

Il-Qorti tirreferi wkoll ghas-sentenza moghtija mill-Qorti tal-Appell Kriminali tas-26 ta' Awwissu 1998, fl-ismijiet Il-**Pulizija vs Marvin Cachia**, fejn l-istess Qorti rriteniet hekk dwar traffikar:-

"Il-Qorti tosserva qabel xejn li meta wiehed ikollu d-droga (f'dan il-kaz raza tal-cannabis) u jew jaqsamha ma' haddiehor (anke jekk mhux ghall-flus jew xi korrispettiv iehor) jew jippermetti lil haddiehor li juza minnha, ikun hemm traffikar skont il-ligi. Anke jekk wiehed ihalli d-droga f'post accessibbli ghal terzi u fejn jaf li x'aktarx ser tittiehed minn haddiehor, u din effettivament hekk tittiehed, ikun hemm traffikar".

Il-Qorti m'ghandha xejn izjed x'izzid ma' dan kollu. Ghar-rigward tal-pussess bl-aggravanti, imbaghad, il-Qorti taghmel referenza ghas-sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali, fl-ismijiet Il-**Pulizija vs Jason Mallia**, moghtija fit-2 ta' Settembru 1999 (Appell Nru. 130/1999), fejn inghad hekk fir-rigward tar-reat in kwistjoni:

"Qabel xejn ghandu jigi precizat li mhux korrett li wiehed jghid li biex jikkonfigura r-reat ta' pussess bl-aggravanti kontemplata fl-Artikolu 22(2)(b)(i) tal-Kap. 101 irid ikun hemm provi li juru li l-pussessur kellu l-animus li jispacca d-droga. Jekk tigi ppruvata, mic-cirkostanzi, tali intenzjoni allura certament dak il-pussess ma jkunx ghall-uzu esklussiv tal-pussessur. Izda tali intenzjoni mhix mehtiega ghall-finijiet tal-aggravanti in kwistjoni. Dak li l-ligi tirrikjedi hu li jigu pruvati cirkostanzi li jissodisfaw

lill-Qorti sal-grad tal-konvinciment morali "li dak il- pussess ma kienx ghall-uzu esklussiv tal-hati". Fi kliem iehor, jekk persuna jkollha pussess ta' droga li mhix bi hsiebha tuza, tali pussess ikun jammonta ghall-pussess mhux ghall-uzu esklussiv tal-pussessur, anke jekk il-pussessur ikun ghadu ma ddecidiex kif bi hsiebu jiddisponi altrimenti minn dik id-droga. Bil-kelma 'uzu' il-legizlatur ried ifisser "konsum", u cioe` li l-pussessur juza huwa stess dik id-droga ossia jabbuza minnha billi jikkonsmaha."

Hard and fast rule

Din il-Qorti taqbel ma' dak dikjarat mill-Qorti tal-Appell Kriminali fis-sentenza taghha tat-23 ta' Mejju 2002, fl-ismijiet Il-**Pulizija vs Brian Caruana**,

"kull kaz hu differenti mill-iehor u jekk jirrizultawx ic-cirkostanzi li jwasslu lill-gudikant ghall-konvinzjoni li droga misjuba ma tkunx ghall-uzu esklussiv tal-akkuzat, fl-ahhar mill-ahhar hija wahda li jrid jaghmilha l-gudikant fuq il-fattispecji li jkollu quddiemu u ma jistax ikun hemm xi "hard and fast rule"x'inhuma dawn ic-cirkostanzi indikattivi. Kollox jiddependi mill-assjem tal-provi u mill-evalwazzjoni tal-fatti li jaghmel il-gudikant u jekk il-konkluzjoni li jkun wasal ghaliha il-gudikant tkun perfettament raggungibbli bl-uzu tal-logika u l-buon sens u bazata fuq il-fatti, ma jispettax lil din il-Qorti li tissostitwiha b'ohra anki jekk mhux necessarjament tkun l-unika konkluzzjoni possibbli".

Trafficking by sharing:

Illi l-ammissjoni li jaghmel l-imputat dwar l-akkuza tat-traffikar hija fis-sens illi d-droga gieli qasamha ma' shabu jew qasmuha mieghu u dana filwaqt li jkunu qed jabbuzaw flimkien.

Illi kif gie deciz fis-sentenza Il-**Pulizija vs Malcolm Martin**: "*skont il-gurisprudenza ormai pacifika biex ikun hemm ix-"sharing" li jammonta ghal traffikar bizzejjed li wiehed ikollu d-droga u jaqsamha ma' xi hadd jew jippermetti lil haddiehor li juza minnha anki minghajr hlas jew korrispettiv...*"[1]

M'hemm l-ebda prova fl-atti li b'xi mod tikkontradici dak illi jsostni l-imputat, anzi hemm id-dikjarazzjoni tal-Prosekuzzjoni li f'dan il-kaz

[1] Deciza mill-Qorti ta'l-Appell Kriminali fl-4 ta' Novembru 2004.

hemm *trafficking by sharing* u ghalhekk anke hawnhekk l-imputat irnexxielu jipprova dina l-allegazzjoni sal-grad tal-probabbli billi mhix xi haga rari illi *drug abusers* jaqsmu d-droga bejniethom anke x'aktarx hafna drabi biex jiffrankaw il-flus billi bla ebda dubju dana l-vizzju jgib mieghu piz finanzjarju kbir.

Il-Qorti kellha c-cans tara s-Social Inquiry Report (*a fol.* 162 *et. Seq.*) u tisma' lil Probation Officer Ivan Sultana fis-seduta tat-2 ta' Dicembru 2015 fejn pprezenta update ta' Social Inquiry Report. Il-Qorti nnutat it-tbatija u t-turbulanza li ghadda minnha l-imputat. Ghalkemm zghir fl-eta' ra zewg *overdoses* fatali ta' persuni qrib tieghu, Qassis li kien jghinu miet b'marda terminali. Minhabba dan kollu ghadda minn trawma kbira, u qabel sab l-ghajnuna, kien sejjer fit-triq il-hazina. Qabel sab l-ghajnuna kien qieghed ikompli jitghabba b'salib akbar. Il-Qorti tinnota u tfahhar lil dawk kollha li tawh l-ghajnuna nkluz lil min provdielu x-xoghol. Is-socjeta' ghandha tghid grazzi lill-persuna li wera' fiducja fl-imputat u provdielu x-xoghol anke meta kien jaf li kellu quddiemu persuna li l-kondotta tieghu kienet mittiefsa.

Ikkunsidrat:

Dwar il-flagell tad-droga tkellem Papa Frangisku meta kien qieghed jindirizza lil dawk li ħadu sehem fil-31 edizjoni tal-***"International Drug Enforcement Conference"*** nhar il- Ġimgħa, 20 ta' Ġunju 2014.

Il-flagell tad-droga qed ikompli jinxtered f'forom u f'dimensjonijiet li jimpressjonawk; hu sostnut minn suq moqżież li ma jafx bi fruntieri nazzjonali u kontinentali. U b'hekk qed ikompli jikber il-periklu għaż-żgħażagħ u għall-adolexxenti. Quddiem fenomenu bħal dan, inħoss il-ħtieġa li nuri n-niket u l-preokkupazzjoni tiegħi.

Irrid ngħid b'mod ċar ħafna li d-droga ma tintrebaħx bid-droga! Id-droga hi xi ħaġa ħażina, u fejn hemm dak li hu ħażin la tista' ċċedi u lanqas tagħmel kompromessi. Żgur li l-problema ma ssolvix ruħha billi wieħed jaħseb li ser inaqqas il-ħsara jekk jagħti permess li jintużaw psikofarmaċi minn dawk il-persuni li jkomplu jagħmlu użu mid-droga. Il-legalizzazzjoni ta' dawk li jissejħu "drogi ħfief", anki jekk din tkun parżjali, mhux biss hi xi ħaġa diskutibbli fuq livell leġiżlattiv, iżda lanqas ma twassal għall-effetti maħsuba. Imbagħad, id-drogi sostituttivi mhumiex terapija suffiċjenti, imma

huma mod mistur kif wieħed iċedi għal dan il-fenomenu. Nerġa' nisħaq fuq dak li ġa għidt f'okkażjoni oħra: le għal kull tip ta' droga. Sempliċiment. Le għal kull tip ta' droga. (ara Udjenza Generali, 7 ta' Mejju 2014). Iżda biex ngħidu din il-le, jeħtieġ li ngħidu iva għall-ħajja, iva għall-imħabba, iva għall-oħrajn, iva għall-edukazzjoni, iva għall-isport, iva għax-xogħol, iva għal aktar opportunitajiet ta' xogħol. Naħsbu ftit f'dak iż-żagħżugħ li hu bla xogħol. Ikolli ngħid li dawk bla xogħol fl-Ewropa jgħoddu mal-75 miljun; hekk minn għalija, imma m'iniex ċert u ma rridx ngħid xi ħaġa li ma tkunx. Imma ejjew naħsbu ftit f'dak iż-żagħżugħ li la jagħmel ħaġa u lanqas oħra; la jistudja u lanqas jaħdem. Isib ruħu fejn m'hemmx xefaq, fejn m'hemmx tama, u l-ewwel ħaġa offruta jkunu d-dipendenzi, u fost dawn id-droga. Jekk iseħħu dawn "l-iva", ma jkunx hemm post għad-droga, ma jkunx hemm post għall-abbuż mill-alkohol jew għall-dipendenzi oħra.

Il-Knisja, fidila lejn il-mandat ta' Ġesù biex tmur kulfejn hemm xi ħadd li qed ibati, xi ħadd bil-għatx, xi ħadd bil-ġuħ, xi ħadd fil-ħabs (ara Mt 25,31-46), m'abbandunatx lil dawk li waqgħu fin-nassa tad-droga, imma marret tiltaqa' magħhom bl-imħabba kreattiva tagħha. Qabdithom minn idejhom, permezz tal-ħidma ta' tant operaturi u volontarji, biex huma jiskopru mill-ġdid id-dinjita' tagħhom u għenithom biex jerġgħu jagħtu l-ħajja lil dawk ir-riżorsi, lil dawk it-talenti personali li d-droga difnet imma ma setgħetx teqred la darba kull bniedem hu maħluq fuq is-sura u x-xbieha t'Alla (ara Gen 1,26). Iżda din il-ħidma ta' rkupru hi limitata ħafna, mhijiex biżżejjed. Hemm bżonn issir ħidma ta' prevenzjoni. Din tagħmel ħafna ġid.

L-eżempju ta' tant żgħażagħ li xewqana biex jinħelsu mid-dipendenza għad-droga jimpenjaw ruħhom biex jerġgħu jibnu ħajjithom mill-ġdid, hu stimolu biex wieħed iħares 'il quddiem b'fiduċja.

Ikkunsidrat:

Illi in linea generali jibda biex jinghad li:

Il-piena m'ghandhiex isservi bhala xi forma ta' vendikazzjoni tas-socjeta` fil-konfront tal-hati. Il-piena ghandha diversi skopijiet. Wiehed minnhom huwa sabiex jigi ripristinat it-tessut socjali li jkun gie mcarrat bil-ghemil kriminali ta' dak li jkun. Taht dan l-aspett jassumu importanza, fost affarijiet ohra, kemm ir-rizarciment tad-dannu da parti tal-hati kif ukoll ir-riforma tal-istess hati. Skop iehor tal-piena huwa dak li tigi protetta s-socjeta`. Dan l-iskop jitwettaq kemm billi fil-kaz ta' persuni li b'ghemilhom juru li huma ta'

minaccja ghas-socjeta` dawn jinzammu inkarcerati u ghalhekk barra mic-cirkolazzjoni, kif ukoll billi, fil-kaz ta' reati gravi, is-sentenza tibghat messagg car li jservi ta' deterrent generali. Il-Qrati ta' gustizzja kriminali dejjem iridu jippruvaw isibu l-bilanc gust bejn dawn u diversi skopijiet ohra tal-piena.[2]

Illi c-cirkostanzi ta' kull kaz huma partikolari ghal dak il-kaz u normalment ivarjaw radikalment mic-cirkostanzi ta' kull kaz iehor. Huwa impossibbli ghal-legislatur li jipprevedi dawn ic-cirkostanzi kollha u, a priori, jistabilixxi (ghal kull reat) piena specifika ghal kull sensiela ta' cirkostanzi differenti li fihom jista' jitwettaq dak l-istess reat.

Illi huwa propju ghalhekk illi ghal kull reat il-Ligi ma tistipulax piena fissa imma tistipula minimu u massimu; jispetta lill-Qorti biex fid-diskrezzjoni taghha, u entro dawk il-parametri, teroga dik il-piena permezz ta' liema, skont ic-cirkostanzi ta' kull kaz, tipprova ssib dak il-bilanc gust bejn d-diversi skopijiet li ghandhom jintlahqu.

Illi dwar il-varji modi kif il-Qorti tista' tittratta ma' persuna misjuba hatja ta' xi reat u x'evalwazzjoni ghandha ssir biex jigi stabbilit liema minn dawn il-modi jservi l-aktar lill-gustizzja, kellha l-opportunita tippronunzja ruhha l-Qorti tal-Appell Kriminali. Fis-sentenza moghtija fil-kawza Il-**Pulizija vs Maurice Agius**[3] dik il-Qorti qalet hekk:

Huwa car...., li l-ewwel haga li qorti trid tiddeciedi hi jekk il-kaz jimmeritax piena ta' prigunerija, b'mod li jigu eskluzi (jekk kienu talvolta applikabbli u mhux aprioristikament eskluzi mill-ligi stess) mizuri bhal ordinijiet maghmula taht l-Att dwar il-Probation jew multa. Jekk jigi stabbilit, tenut kont tac-cirkostanzi kollha, li l-kaz kien jimmerita prigunerija, il-gudikant irid jghaddi ghat-tieni stadju, u cioe` biex jiddetermina t-tul ta' tali prigunerija. Hawn ukoll il-gudikant ma jridx joqghod ihares lejn is-subartikolu (1) tal-Artikolu 28A u jipprova jara kif ibaxxi l-piena biex igibha ma teccedix is-sentejn. Il-piena ta' prigunerija trid tkun dik il-piena li oggettivament taghmel ghall-kaz, indipendentement minn jekk tkunx tista' tigi sospiza o meno. Huwa biss jekk il-piena hekk oggettivament stabbilita ma tkunx ta' aktar minn sentejn prigunerija li l-gudikant jghaddi ghat-tielet

[2] Ref Ir-**Republika ta' Malta vs Rene sive Nazzareno Micallef**: Appell Kriminali deciz 28.11.2006.
[3] Deciza fit-13 ta' Novembru 2009.

stadju, u cioe` biex jikkonsidra jekk ghandux jissospendi o meno tali piena (ghal periodu ta' mhux anqas minn sena u mhux izjed minn erba' snin). Huwa evidenti li l-ewwel haga li trid issir f'dana t-tielet istadju hi li wiehed jara jekk hemmx xi ostakolu statutorju ghal tali sospensjoni ....; jekk ma hemmx tali ostakoli, allura, u allura biss, tqum il-kwistjoni ta' jekk il-piena ta' prigunerija ghandhiex tigi sospiza u, jekk ikun jidhrilha li l-kaz ikun wiehed li fih sentenza ta' prigunerija ghandha tigi sospiza, x'ghandu jkun il-perjodu operattiv taghha (cioe` ghal kemm zmien tibqa' hekk sospiza fuq ras il-hati).

Ikkunsidrat

Il-Qorti fid-decizjoni taghha ser tiehu wkoll in konsiderazzjoni l-fatt li fid-depozizzjoni tieghu l-Ufficjal Prosekutur iddikjara li dan kien kaz ta' *trafficking by sharing*.

Il-Qorti thoss li f'dan il-kaz barra dak li tipprovdi l-ligi fejn tidhol piena, hemm bzonn ta' gustizzja ta' rikonciljazzjoni.

Dwar dan tkellem tant tajjeb Papa Frangisku meta kien qieghed jindirizza lill-partecipanti tal-**Konvenju Nazzjonali tal-Kappillani tal-Habsijiet Taljani** nhar l-Erbgha 23 ta' Ottubru 2013:

"*Dan l-aħħar tkellimtu dwar ġustizzja ta' rikonċiljazzjoni, imma anki dwar ġustizzja ta' tama, ta' bibien miftuħa, ta' orizzonti. Din mhix utopija, nistgħu naslu għaliha. Mhix faċli, għax id-dgħufijiet tagħna qegħdin kullimkien, it-tentazzjonijiet qegħdin kullimkien, imma dejjem għandna nippruvaw.*"

Din il-Qorti tipprova li meta taghmel Gustizzja kif hu mistenni minnha, ma tikkawzax aktar gerhiet, kif stqarr l-Isqof ta' Ghawdex Mario Grech fil-25 ta' Novembru 2015:

Għalkemm il-ġustizzja hija kejl meħtieġ għas-soċjetà, l-esperjenza tixhdilna li bil-ġustizzja biss ma rnexxilniex inġibu l-ordni u l-paċi. Għalkemm għandna l-qrati bħala strutturi li jiggarantixxu l-ġustizzja, mhux biss ħafna feriti jibqgħu ma jagħlqux, imma xi drabi l-istess strutturi jikkawżaw ġerħat oħra.

Il-Qorti tirreferi wkoll ghal dak li stqarret il-President tar-Repubblika Marie-Louise Coleiro Preca fil-11 ta' Lulju 2014 waqt il-gradwazzjoni tal-Caritas:

"Aħna soċjetà li rridu nirriflettu tassew il-valur tal-imħabba u m'għandniex nitilfu lanqas persuna waħda minn fostna, għad-dulur li ġġib il-ħajja fid-droga".

Kunsiderazzjonijiet dwar Piena

Illi ghall-fini ta' piena, il-Qorti qieghda tikkunsidra fl-ewwel lok il-fedina penali tal-imputat fiz-zmien tar-reat odjern.

Mill-banda l-ohra, il-Qorti qieghda tiehu in konsiderazzjoni wkoll kif l-imputat hadem sabiex jeghleb il-vizzju tad-droga u dan bl-ghajnuna tas-SEDQA.

Jidher ukoll li l-imputat ghandu impjieg fiss u jghix hajja stabbli.

Din il-Qorti triq tappoggja lill-imputat li b'impenn shih u b'ghajnuna li nghata hareg mill-hakma tal-vizzju mishut tad-droga.

Din il-Qorti hija tal-fehma li ghandha taghti cans lill-imputat sabiex jirreintegra ruhu tajjeb fis-socjeta` li wara kollox hu wkoll jaghmel parti minnha u dan ghaliex temmen li l-isforz tieghu huwa wiehed genwin.

Illi, meta tigi biex tikkunsidra l-piena li ghandha tigi nflitta fil-konfront tal-imputat, il-Qorti ser tiehu in konsiderazzjoni diversi fatturi, fosthom: in-natura tar-reati addebitati fil-konfront tal-imputat u li gew pruvati, il-fatt li, fir-rigward tal-ewwel (1) imputazzjoni, il-Prosekuzzjoni ddikjarat li din tista' tigi kunsidrata bhala *trafficking by sharing*, il-fedina penali tal-imputat, il-fatt li l-imputat huwa recidiv *ai termini* tal-Artikolu 49 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, il-fatt li l-imputat ghamel b'success programm ta' riabilitazzjoni mill-vizzju tad-droga u llum huwa hieles minn dan il-vizzju, u sa certu punt, l-ammissjoni tal-imputat ghall-ewwel erba' (4) imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu, liema ammissjoni ma jistax jinghad li hija wahda bikrija *stante* li din giet registrata fis-seduta tas-26 ta' Jannar 2016.

Tenut kont ta' dan kollu, il-Qorti hija tal-fehma li l-piena idonea fil-konfront tal-imputat ghall-imputazzjonijiet li gew pruvati ghandha tkun dik ta' hlas ta' multa.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti, filwaqt li, fuq konflitt u nuqqas ta' provi, ma ssibx lill-imputat hati tal-hames (5) u s-sitt (6) imputazzjoni migjuba fil-konfront tieghu u b'hekk tilliberah mill-imsemmija imputazzjonijiet, wara li rat Artikolu 49 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta, Taqsimiet 4 u 6, Artikoli 8(a), 8(d), 22(1)(a), 22(2)(b)(i), 22(2)(b)(ii) u l-Ewwel (1) Skeda tal-Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, Regolament 9 tal-Legizlazzjoni Sussidjarja 101.02 u r-Regoli tal-1939 dwar il-Kontroll Intern tad-Drogi Perikoluzi (G.N. 292 tal-1939) kif sussegwentement emendati ssib lill-imputat Jethro Camilleri hati tal-ewwel (1), tat-tieni (2), tat-tielet (3), tar-raba' (4) u tat-tmien (8) imputazzjonijiet migjuba fil-konfront tieghu u tikkundannah ghall-hlas ta' multa ta' hames mija u hamsa u sebghin Euro (€575), u fir-rigward l-imputazzjoni sebgha (7) issib lill-imputat hati tal-akkuza migjuba kontra tieghu, izda bl-applikazzjoni tal-Artikolu 10 tal-Kapitolu 446 tal-Ligijiet ta' Malta, testendi l-Ordni ta' Probation tat-30 ta' Mejju 2013 mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) ghal zmien sentejn mil-lum;

Il-Qorti qed tordna li kopja ta' din is-sentenza ghandha tintbaghat lid-Direttur tal-Probation u Parole Services skont il-Ligi;

Il-Qorti spjegat lill-imputat fi kliem ordinarju l-import ta' din is-sentenza u qed twissieh bil-konsegwenzi skont il-Ligi jekk huwa ma jobdix l-ordnijiet moghtija lilu mill-Ufficcjal tal-Probation;

Finalment, il-Qorti tichad it-talba tal-Prosekuzzjoni sabiex l-imputat jigi ordnat ihallas l-ispejjez li ghandhom x'jaqsmu mal-hatra tal-esperti skont l-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta *stante* li ma gewx imqabbda l-ebda esperti f'dawn il-proceduri.

Dr. Joseph Mifsud
Magistrat